

nost svim ozraziti, moleći ujedno, da slavno ravnateljstvo i svim onim, koji su kod priugotavljanja nam veselja sudjelovali, a navlastito i poimence pako slovenskim domorodkam ovu našu zahvalnost doglasiti izvoli.

U Zagrebu dne 25. lipnja 1867.

Josip Torbar,
podprijedjednik odbora.

M. Krešić,
predsjednik „Kola.“

Franjo Schuller,
tajnik odbora.

— Ministerstvo nauka in bogočastja je znanstveno sporočilo o ljubljanski porodnišnici za leto 1866, ki mu ga je poslal gosp. dr. Valenta, učenik porodolovja, z dopisom od 22. junija t. l. do c. kr. deželne vlade kranjske rešilo s tem, da jej je ukazalo, naj prof. Valenti pohvalo izreče za marljivo in zaslužno delovanje njegovo.

— Ljubljanski „češnjev sejm“ je bil po navadi reven; kmet nima, da bi s čem kupil, ker še ni nič prodal. Pa tudi živine nima, in kar je še ima, lahko jo preredi letos obilo; zato so pa tudi celó malo goved prignali na sejm, in če je količkaj kravice bilo, štimali so jo po 60—70 gold.

— Z veseljem smo slišali, da sadjerejna knjižica, ki jo je nedavno izdal vitez Gutmannsthal, je že pokupljena in da se že napravlja nov natis.

— (*O Fleišmanovi zapuščini.*) Sploh je znano, da je bil ranjki gosp. Andrej Fleišman izvrsten rastlinoznanec, in da ni le samo v tej, temuč tudi v družih vednostih mladino podučeval. Ravnokar so se vrstile njegove različne knjige in muzične stvari ter vpisale se v izkazke; to vse pa hranuje njegova vdova v šentpeterskem predmestju št. 11. Prilika je, da si to ali uno, posebno pa z velikim trudom nabranih rastlin iz njegovega obširnega herbarja pridobi, kdor od tega kaj želi. Postreglo se mu bo po nizki ceni.

— Kozlerjevo pivo (ol) se toči že nekoliko tednov z veliko pohvalo; rado se piti dá in je tudi cenó (vrček po 8 nov. krajc.). Če tudi prve kuhe navadno kuhajo le bolj lahko pivo, se vendar že zdaj iz vsega kaže, da je Kozlerjeva pivarna izvrstna in da gotovo doseže to, kar je poglavni njen namen: to je, da se njenemu pivu odprè kupčija čez morje.

— (*Prvi izlet Sokolov v Kamnik*) je bil sicer nazadnje moker, vendar od konca do kraja prijeten. V nedeljo zjutraj ob 5½ se vzdigne na glas trobent in potuje do Črnuč. Tu se vsede na pripravljene vozove in se peljá skoz čedne vasi, kjer ga pozdravljajo prijazni živio-klici v znamenje, da ni ptujec narodu, ampak mu že dobro poznan. V Mengšu pri Stare-tu zajtrkva hitro in dobro postrežen. Ob 8½ zapoje zopet trobenta, in kmalu je na vozéh, kateri ga peljejo v Kamnik. Tu mu pred mestom čestitajo počastna vrata, na katerih se bere napis: „Dobro došli!“ in „Bog živi Sokolovce.“ Tu jih med tem, ko možnarji pokajo, sprejme župan kamniški, gosp. dr. Prevec, „Sokol“ iz Kranja, godba c. k. topničarjev in mnogo ljudstva. Na hitro odpravljeni pozdrav gré Sokol po mestu do svoje postaje v Medjatovi dvorani, kjer ga zopet sprejme prijazni pozdrav na okinčanih vratih. Ko si v naglici ogledajo krasno dvorano, ktera se lahko meri z vsako največih gostilnic ljubljanskih, vrnejo se z zastavo v mesto in gredó v farno cerkev k sv. maši, pri kateri so čitalnični pevci lepo peli. Po službi božji zastavo shranijo pri županu kamniškem in se potem zgube po vsem mestu, da si ga ogledajo. Ob eni se zberó v prostorni dvorani Medjatovi k obedu, kterege se je udeležilo nad 100 gostov iz Ljubljane, Kranja in Kamnika. Pri tem je nazdravil prečastiti načelnik Sokolov gosp. dr. Costa značajnim Kamničanom in njihovemu županu

g. dr. Prevcu, in potem se je vrstila zdravica s zdravico, petje pa s godbo; spominjalo se je bratov Jugoslovanov in Slovanov sploh; tudi se ni pozabilo naših prvakov in prevzvišenega gosp. škofa Strossmajerja. Posebno radost je učinila napitnica nazočemu pesniku slovenske narodne pesme „Naprej“ gosp. Šimnu Jenkotu in tudi nazočemu skladatelju te pesmi gosp. Davorinu Jenko-tu, ki je iz Beligrada za nekaj dni prišel v svojo domovino. — Po obedu se je pričel ples, kateri je do noči trajal in je v dvorani nadomestoval veselje, ki bi ga bili sicer vživali pod milim nebom, ako Jupiter pluvius ne bi ga bil zabranil. Le prekmalu se je začela zopet trobenta, ki nas je silila slovó vzeti od prijaznih Kamničanov in prezalih Kamničank.

— (*Naznanilo.*) Častitim udom slovenskih čitalnic in „južnega Sokola“ se naznanja, da Sokolovci namepravajo to poletje še sledeče veselice napraviti: 21. julija svečanost sv. Ane v Ljubljani, 4. avgusta Sokolov tajni izgred blizu Ljubljane, 15. avgusta Sokolov izgred na Šmarno goro in v Medvode, 1. septembra izgred po Ljubljani do Matevžeta. Odbor.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zbornica poslancev je 3. dan t. m. v državnem zboru tako gladko kakor dozdej vse druge postave sprejela tudi postavo, ktera se tiče poslancev, ki naj se pošljejo iz državnega zbora, da se pomenijo s poslanci ogerskega deželnega zbora o tem, kako naj se vredijo razmere med deželami takraj Litave in unkraj Litave zdaj, ko imajo Ogri svojo ustavo. Poročal je poslanec Herbst v imenu dotičnega odbora in sprejeta je bila z vodom vred dotična postava, obstoječa iz 3 toček. §. 1 se glasi: „Državni zbor ima pravico, da v razpravo z ogerskim deželnim zborom poslanstvo (deputacijo) pošlje v ta namen, da se deputaciji pogovorite, kako in kaj zdaj, ko je ogerska ustava zopet moč zadobila.“ §. 2.: „V to deputacijo voli zbornica gospôska 5, zbornica poslancev pa 10 poslancev.“ §. 3. „Kako se v tej in uni zbornici volijo poslanci, to odloči posebni sklep zborničin.“ — O tej postavi ni bilo veliko besedovanja. Minister Beust je rekel, da vlada želi, da se kmalu dovrši porazumljenje z Ogri; „očituje se jej sicer — nadaljuje minister — da tega, kar je dovolila Ogrom, ni brž tudi dala vsem drugim deželam; al ravno to, kar naj bode tako, kakor je na Ogerskem, se mora poprej z dogovorom ž njimi vrediti.“ Videlo se je pa v današnji seji, da se centralistična večina in minister Beust ne grlita več tako kakor izprva; poročevalec Herbst je nekoliko, se ve da, prav od strane mahnil po ministerstvu, Beust pa po Herbstu (kolovodji centralistične stranke) nazaj. In vzrok tega, da je ljubezen med to stranko in med ministrom Beustom nekako bolj mlačna, pripisuje se temu, da novi minister pravosodja Hye ni imenovan iz srede tako imenovane nemško-centralistične večine, ampak iz vladinega okrožja. Kdor more za koulise gledati, vidi marsikaj, kar kaže na to, da je ministru Beustu, ki zdaj krmilo Avstrije v rokah drži, že popolnoma jasno, da ministri, iz te nemško-centralistične večine voljeni, če tudi imajo sicer sposobnost za ministerska opravila, bi bili grôza večini narodov avstrijskih. Ne le domači časniki, ki za Avstrijo dobro mislijo, temuč tudi pošteni francozki in angleški mislijo tako, pa tudi nemški vnanji; tako, na priliko, smo brali v 150. listu v „Deutsche allg. Zeitg.“ v dopisu iz Dunaja sestavek, ki pretresa težave v Avstrii dobiti pravo ministerstvo, in sklepa s temi besedami: „vse drugo, le ministerstva iz tacihi osébi ne, ki so znane, da so Slovanom sovražne!“ (Beileibe nur keine

pronocirt antislavischen Notabilitäten aus der Reichsrathsmajorität). — Druzega važnega se ni poslednje dni nič godilo v zbornici poslancev; izbirali so se odseki in nektare prošnje (peticije) so se mu izročevale; zbornica gosposka kakor prvih 6 let tako tudi zdaj mirno postopa za zbornico poslancev. — Njih Veličanstvo cesar in cesarica, vsa potrta žalosti zavolj smrti cesarja Maksa, sta se podala v Salzburg, kjer ostaneta v tihoti več dni. — Žalostni nasledki nove rekrutne postave se kažeje dosti očitno v tem (kar „Volksfreund“ za gotovo pripoveduje), da v doljni Avstrii so čez 50 podučiteljev ljudskih v vojaštvo vzeli in polk „Deutschmeister“ sam jih je dobil 30. Je li kdo mislil na to, kakošna se godi šolam, ko jim poberó učitelje, in kaj počnó potem učitelji, ko so jih iz službe vtaknili med vojake! — Podmaršal baron Gablenc je izvoljen za vojaškega glavarja na Hrvaškem, tako je zdaj opravilstvo banovo razdeljeno v civilno in vojaško oblast: uno ima v rokah baron Rauch, to baron Gablenc. — Veliko senzacijo po vsem slovanskem svetu je izbudila novica, da je kr. septemvir gosp. Subotić v Zagrebu, ki je obiskal izložbo moskovsko, svojo službo zgubil in to celó brez penzije, in da tudi dr. Polit je zatega voljo odstavljen od advokacije. Ali pač ogersko ministerstvo kaj prevdarja nasledke takega postopanja? Da narod hrvaški ne pritrdi temu, videlo se je lahko iz ovacije, ki se je v Zagrebu napravila Subotiću in Vončini. — Ako poslušamo, kar poslednje dni pišejo vladni časniki dunajski, berlinski in pariški, misliti moramo, da ne bo dolgo in zopet imamo vojsko s Prusom. Tako razkačeno pišejo ti časniki, da se očitno vidi, da med prusko in avstrijsko vlado, pa tudi med prusko in francozko ni vse tako, kakor bi moralo biti, da bi smeli se nadjati stanovitnega miru. — Hudodelec Bereczowski, ki je v Parizu stregel po življenju cara ruskega, pride 15. dne tega meseca pred očitno porotno sodbo. — Zdaj je tedaj popolnoma gotovo, da je predsednik mehikanske ljudovlade Juarez dal vjetega cesarja Maksa ustreliti. Vladni dunajski list napoveduje, da se nosi skozi 7 tednov žalna obleka. „Primorec“ tržaški dodaja smrtnemu naznanilu to-le: „Dobra tri leta so pretekla, kar je zapustil carjevič Ferdinand Maks prijazni grad Miramare poleg Trsta; mislil je v blagem svojem srcu, da s krepko svojo voljo, s svojim blagodušjem osreči veliko mehikansko državo, katero je narava blagoslovila s čudovito rodovitnostjo; mislil je, da ga je poklicala božja previdnost v tako daljni svét, da potolaži tamošnje krvave spore, da privabi božji blagoslov na to čudovito lepo, neizmerno veliko državo. Ko ga je peljala ladija „Novara“ iz Miramara v ptujo državo, videli smo sami, kako so mu padale solze iz objokanih oči med tem, ko so krog in krog topovi grmeli in prapori vihrali. Al že takrat smo ga obžalovali, kajti verjeti nismo mogli, da bi se v Ameriki, v ljudovladni Ameriki, na mejah severnih ameriškanskih držav moglo držati cesarstvo; mislili smo si: „Novara“ pripelje cesarja Ferdinanda Maksa v malo letih zopet nazaj v Miramar, modrejšega in blažega po skušnjah, manjšega v upih. Previdnost, ktere je kralj in berač enak, sklenila je drugače. Cesar Maks ni hotel pustiti dežele še potem ne, ko je videl, da je za-nj vse izgubljeno. Rajši si je izvolil smrt, nego nečast. Njegova žalostna osoda, ktera trka na kronane glave, naj bode v izgled in svarilo vsem vladarjem, naj jih tesneje zedini z ljudstvom!“ — Časniki pripovedujejo pad cesarstva mehikanskega tako-le: Vojska Juarezova je čedalje huje pritiskala na vojsko Maksovo. Cesar Maks je s svojo armado bival

v mestu Queretaru, pred katerim stoji trdnjava de la Kruc tako močna, da sovražniku ni moč predreti v mesto. To trdnjavo je Juarezova armada oblegla in Maksa z njegovo armado zaprla v mesto. 15. dan maja je cesar Maks odločil za boj, da namreč njegova vojska plane na obsednike in jih zapodí od Queretara. Al tisto noč, predno je napočil 15. dan maja, ko so Maks in njegovi vojaki, v svesti si, da jih varuje trdnjava de la Kruc, mirno spali v mestu, pridere nenadoma — ravno je polnoči bila — vojska Juarezova z 200 vojaki pod vodstvom generala Eskobeda v mesto, obstopi šotor Maksov in cesarja vjame. Al kdo je skozi tako močno trdnjavo sovražniku pot odprl v mesto? — samo izdajstvo! In ta Judež Iškarjot bil je polkovnik Miguel Lopec, v kterege je cesar Maks največe zaupanje stavil in kteremu je bil najbolj odkritosrčen prijatelj! — Ko so cesarja vjeli in ga peljali pred sodbo, bali so se že takrat prijatli njegovi, da cesarjev ukaz od 3. oktobra leta 1865. utegne najbolj nevaren biti zdaj njegovemu življenju, zakaj s tem ukazom je zapovedal cesar Maks, da vsacega Mehikanca, kdor je proti vladi cesarski, sme ubiti kdor koli hoče. S zobmi so škripali takrat Juarezovi privrženci in mu zdaj žali-bog! povrnili oni nesrečni ukaz od 3. oktobra 1865. Res je bilo več Juarezovih generalov po povelji cesarjevem ustreljenih, med njimi Ortega, Salazar, pa tudi brat Juarezov.

Listnica vredništva. Častiti naš gospod dopisnik v Londonu bi vse rad storil, kar želi dopis iz Motnika v 26. listu „Novic.“ Zato pa je treba, da nemudoma pridete z dotičnimi starimi pismi k nam v Ljubljano. — Gosp. T. v Lond: Po neljubi naključbi se je zgubil konec „Popotnikovih opazek“ iz 27. lista „Novic“; prosimo tedaj lepo, da nadaljujete iz tega lista naprej.

Kursi na Dunaji

9. julija 1867.

v novem denarji.

Državni zajemi ali posojila.	Druge obligacije z lotrijami.
5% obligacija od leta 1859	Kreditni lozi po g. 100. g. 72.53
v novem dnar. po 100 g. g. 60.30	4 1/2% Tržaški lozi po 100 „ 108.01
5% nar. posojilo od l. 1854,, 70.70	5% Donavsko-parabrod-
5% metalike 59.65	ski po g. 100 10.00
4 1/2% „ 55.65	Knez Esterhazy. po g. 40 „ 90.00
4% „ 49.50	Knez Salmovi po g. 40 „ 31.19
3% „ 41.00	Knez Palfyovi po g. 40 „ 25.60
2 1/2% „ 54.50	Knez Claryovi po g. 40 „ 25.50
1% „ —	Knez St. Genoisovi po g. 40 „ 22.54
Obligacije zemlišn. odkupa.	Knez Windischgráz. po g. 20 „ 17.00
(po 100 gold.)	Grof Waldsteinovi po g. 20 „ 21.00
5% doljno - avstrijske g. 88.—	Grof Keglevičevi po g. 10 „ 12.—
5% ogrske 70.—	Budimski . . . po g. 40 „ 23.00
5% hrvaške in slovanske „ 75.50	
5% krajske, štajarske,	Denarji.
koroške, istrijske „ 86.00	Cesarske krone g. —.—
Državni zajemi z lotrijami.	Cesarski cekini 5.93
Zajem od leta 1860 90.—	Napoleondori 20 (frankov), 10.03
„ „ „ 1860 petink. „ 93.50	Souvraindori —.—
„ „ „ 1839 146.50	Ruski imperiali 10.24
„ „ „ 1839 petink. „ 75.25	Pruski Fridrikdori —.—
5% narodni od leta 1854 „ 81.—	Angleški souvraindori „ —.01
Dohodkine oblig. iz Komo „ 53.00	Louisdori (nemaški) 79.—
	Srebro (ažijo) 122.75

Žitna cena

v Ljubljani 6. julija 1867.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. — — banaške 7 fl. 22. — turšice 3 fl. 72 — soršice 4 fl. 47. — rži 3 fl. 40. — ječmena 3 fl. 50. — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. 50. — ovsa 1 fl. 80.

Loterijne srečke:

V Gradcu } 3. julija 1867: 52. 79. 39. 10. 19.
na Dunaji } 61. 75. 71. 12. 47.
Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 17. julija.